

NOTAT FRA DMpF'S BESTYRELSES SEMINAR OM REKRUTTERING OG FASTHOLDELSE AF MUSIKSKOLEELEVER AFHOLDT MANDAG DEN 1. MARTS 2011.

Til stede fra DMpF's bestyrelse: Ole Helby (OH), Inger Bjerrum Bentzon (IBB), Simon Lindegaard (SL), Charlotte Mejlbjerg (CM), Edna Rasmussen (ER), John Rasmussen (JR), Henrik Boll (HB), Anders Præstegaard (AP), Birgitte Schade (BS), Troels Lund Nielsen (TLN).

Gæster: Jan Rohde og Niels Linnebjerg fra Esbjerg Kulturskole, Jens Ole Petersen og Kirsten Brunbech fra Herlev Musikskole, Niels Taastrup og Solveig Spang-Hanssen fra Assens Musikskole

INDLEDNING

Med baggrund i, at der de sidste (par) år har kunnet konstateres et faldende elevtal på de danske musikskoler – ca. 12 % siden 2009 – har DMpF's bestyrelse besluttet at sætte fokus på problemstillingen ved til en start at afholde et seminar. For at få så repræsentativt et udsnit af musikskolerne som muligt set i forhold til forskelligheden af musikskolerne og for dermed at kvalificere debatten har bestyrelsen inviteret repræsentanter fra ledelsen samt tillidsrepræsentanten fra 3 forskellige typer af musikskoler.

Formålet med seminaret var således at spotte tendenser og eventuelle nye veje og virkemidler for rekruttering og fastholdelse af elever, samt om musikskolerne har iværksat markedsføringstiltag i den forbindelse. **Formen** på seminaret bestod i, at lade ordet gå bordet rundt, således at alle – såvel bestyrelsesmedlemmer som gæster – berettede om den enkelte musikskoles erfaring omkring elevtallet, samt hvordan man lokalt forholdte sig til de problematikker et evt. vigende elevtal medfører.

Dette notat vil være en sammenfatning hovedelementerne fra debatten.

ELEVERNE

Rekruttering

I mange år er eleverne "kommet af sig selv", interessen og efterspørgslen på kvalificeret musikundervisning har været markant, og musikskolerne har ikke skullet gøre noget særligt for at rekruttere elever, men alle tilstedeværende musikskoler har de senere år kunnet konstatere, at søgningen til musikskoleundervisningen har været faldende. Derfor er der nu naturligt en vis enerti på musikskolerne i forhold til at iværksætte markedsføringstiltag, men mange musikskoler er bevidst påbegyndt opøgende arbejde i forhold til rekruttering.

Eksempler herpå:

- I Herlev tager ledelsen simpelthen rundt til dagsinstitutioner for at få kontakt til potentielle nye elever.
- Musikskolen tager initiativ til at komme ud og møde børnene i folkeskolen.

Det blev nævnt flere gange, at rekruttering ikke blot er et spørgsmål om at få elever til at starte, men at det er vigtigt at definere, hvad musikskolen vil med sin undervisning, således at musikskolen bevidst bl.a. forsøger at påvirke elevernes valg af instrument. Herudover blev det påpeget sagt, at musikskolerne i forhold til tidligere ganske enkelt må slide mere i det nu, hvis en musikskole eksempelvis vil holde et aktivt strygermiljø kørende.

Det bliver nødvendigt, at musikskolerne fremover skal blive mere bevidste om markedsføring for at rekruttere nye elever.

Fastholdelse

Det generelle billede er, at det er i løbet af de to første år, at eleverne ophører. I Esbjerg Kulturskole har man siden 1997 ført statistik, der viser, at ca. 1/3 af eleverne holder op efter det første år. Herudover har man her kunnet se, at antallet af elever, der går videre til instrumentalundervisningen, procentvis falder.

I forhold til de nye elevers faglige niveau er der en klar tendens til, at børnene simpelthen i mindre og mindre grad er vant til at bruge musikalske udtryksmidler, dvs. synge og føle en puls, og derudover kender de ikke de mest almindelige børnesange, hvilket ofte indebærer, at undervisningen i modsætning til tidligere i højere grad må begynde med at skabe et fælles musikalsk grundlag på småbørnsholdene. For musikskolerne er det derfor nødvendigt at tilpasse indholdet hertil.

Der var enighed om, at musikskolerne fremover må følge elevtallene nøje. Der er brug for objektive tal, og tallene skal lægges åbent frem.

Musikskolerne har brug for at udvikle en evalueringskultur, hvor eleverne skal spørges om årsagen til, at de holder op, og derudover skal musikskolelærerne blive bedre og mere åbne til at tale om, hvorfor elever holder op – også med eleverne selv. I Ikast-Brande laves der af lærer og elev målsætningskemaer, som herefter indgår i MUS-samtalerne. Dette ser faktisk ud til at virke i forhold til at fastholde eleverne.

FORÆLDRENE

Det er afgørende at få involveret forældrene i deres børns musikundervisning. I Herlev havde man eksempelvis med succes skærpet informationsniveauet til forældrene, idet det på en pædagogisk dag var aftalt, at lærerne laver info-breve.

Tilegnelse af instrumentale og musiske færdigheder kræver fordybelse og evne til at koncentrere sig og arbejde med stoffet, og for musikskolen ligger der en indbygget modstander i, at zapperkulturens børn nu er blevet forældre og måske har en tendens til at give op for hurtigt og lade deres børn prøve noget andet.

UNDERVISNINGEN

For de små er det som tidligere nævnt nødvendigt med en tilpasning af indholdet i forhold til elevernes faglige niveau.

Der var enighed om, at for de lidt ældre elever, der har tilegnet sig nogle grundlæggende færdigheder, spiller sammenspil og de medfølgende sociale elementer en afgørende rolle. Muligheden for at vende undervisningen på hovedet, således at eleverne tilmelder sig "en pakke", hvor der med udgangspunkt i den enkelte elevs forudsætninger er større fleksibilitet for musikskolelærerne i forhold til at tilrettelægge undervisningen som enten hold- og soloundervisning, blev drøftet. Hermed kan antallet af den enkeltes instrumentalelevs undervisningsminutter blive tilpasset den enkelte elevs behov. Udfordringen i den forbindelse kan være, at det stiller store administrative krav til både ledelse og musikskolelærere. Erfaringen var, at der derudover kan være en fare for, at de i forvejen aktive elever får en fordel, men at der kan blive for mange "tabere" blandt de andre.

FOLKESKOLEN

Der var enighed om, at de skrantende forhold for musikundervisningen i folkeskolen er en meget stor udfordring for musikskolen. Dels er timetallet for lavt, og dels er de ildsjæle i form af linjefagsuddannede folkeskolelærere, der var engang, ved at uddø. Mange steder er kontaktlærerordninger faldet bort eller er ved at gøre det.